

Minnesord Björn Thalberg (1924-2013)

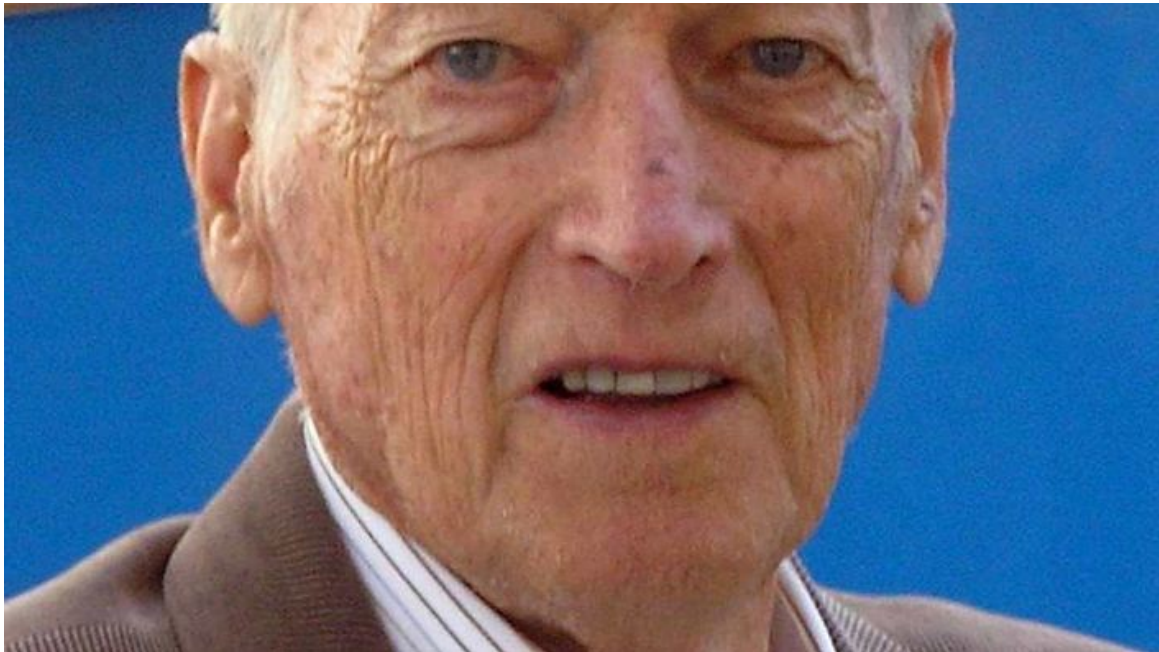

Foto: Bo Larsson

En mångsidig forskare inom nationalekonomi

Minnesord, *Sydsvenska Dagbladet*, 12 april 2013

Björn Thalberg, Lund, 89 år, har avlidit. Hans närmaste är de tre sönerna Kyrre, Leif och Henrik med familjer.

Björn Thalberg kom till Lund 1962, utnämnd till t f professor i nationalekonomi. Hans engagemang för nationalekonomin i Lund, från 1968 som professor och från 1990 som emeritus, sträcker sig över fem decennier.

Till helt nyligen dök han regelbundet upp på sitt rum på institutionen och deltog även i olika arrangemang med Arne Rydes stiftelse där han var ordförande under många år.

Björn kom som en frisk fläkt från den stora världen. Han var utbildad vid Sosialökonomisk institutt i Oslo under 1950-talet, då en världsledande institution som dominerades av Ragnar Frisch och Tryggve Haavelmo, senare mottagare av ekonomipriset till Alfred Nobels minne.

Björn kom till Lund efter sejourer vid bland annat Yale i USA och Cambridge i England. Med Björns ankomst fick Nationalekonomiska institutionen i Lund nya kontakter med den internationella forskningsfronten som också slog igenom i undervisningen.

Tiden i Oslo präglade Björns val av forskningsproblem. Han arbetade med matematiska modeller av konjunkturförlopp, ett område som initierats av Frisch. Björn utvidgade teorin genom att inkorporera och utveckla teorin för investeringar hämtad från sin lärare Haavelmo.

I Lund tog han kontakt med professor Carl-Erik Fröberg som hjälpte honom att simulera konjunkturmodeller med en av Sveriges första datorer Smil (Siffermaskinen i Lund).

Björn var en mångsidig forskare. Om den matematiskt orienterade konjunkturanalysen representerar den naturvetenskapliga och precisa personen Björn, så visar hans arbeten inom nationalekonomins historia på hans humanistiska sida. Hans minnesskrift över Arne Rydes stiftelse utgör en fin presentation av en del av institutionens historia.

Björn var en sann skandinavist, vilket manifesterade sig på flera vis. Han övergav aldrig sitt modersmål, varken i tal eller skrift. Hans marginalanteckningar med fin piktur på studenters och kollegors alster, ”ja, vel; noe tunt”, var typiska och speglade hans lågmälda, vänliga men samtidigt raka sätt.

Björn var en aktiv deltagare i Nordiskt doktrinhistorisk möte och var mötets grand old man.

Han var också en sportsman. Han älskade att gå på tur vid sin norska hytte. Han spelade gärna tennis i Gerdahallen med andra från institutionen. Under flera år var Björn ett ankare i institutionens fotbollslag. Vi yngre som var med kände oss trygga med en professor i de bakre linjerna.

På Nationalekonomiska institutionens vägnar

Klas Fregert, docent

Lars Jonung, professor

Inga Persson, Professor

En professor som tog väl hand om sina studenter

Minnesord, *Sydsvenska Dagbladet*, 2 april 2013

Björn Thalberg, Lund, professor emeritus vid Lunds universitet, har avlidit i en ålder av 89 år. Hans närmaste är de tre sönerna Kyrre, Leif och Henrik och deras familjer.

Björn var en äkta Oslogutt, född och uppvuxen i Norges huvudstad. Efter studentexamen (eksamen artium) 1936 började han sin utbildning i nationalekonomi vid universitetet i Oslo under kunnig vägledning av professorerna Ragnar Frich och Trygve Haavelmo, båda Nobelpristagare i ekonomi.

Han kom tidigt i kontakt med flera internationella nationalekonomiska miljöer efter sina studier under 1950-talet vid Yale University, USA, samt vid Cambridge University,

Storbritannien. Från 1970-talet samarbetade Björn också med japanska nationalekonomer vid Kyotouniversitetet.

Björn disputerade på avhandlingen "A Trade Cycle Analysis" vid universitetet i Oslo 1967. Efter disputationen tillträdde han en professur i nationalekonomi vid Lunds universitet där han har varit verksam fram till sin pensionering 1990.

För sina studenter var Björn en lugn och mycket hjälpsam professor. Han ägnade i stort sett hela sin professorsgärning till att ta väl hand om sina studenter. Sina forskarstudenter var han speciellt mån om.

Efter att en av hans studenter omkommit i en bilolycka 1968 bildades Arne Ryde minnesfond med syfte att stödja nationalekonomisk forskarutbildning vid Lunds universitet. Björn var från början och fram till sin pensionering med om att leda disponeringen av fondens medel vilket har varit till stort gagn för forskarutbildningen.

Björn var också delaktig i samarbetet mellan den nationalekonomiska institutionen vid Lunds universitet och Dar es-Salaam University i Tanzania. Samarbetet kom i gång 1981 med finansiellt stöd från SIDA.

Syftet med samarbetet var att främja nationalekonomisk forskarutbildning i Tanzania. Under flera år var Björn också engagerad som external examiner vid grundutbildningen i nationalekonomi vid universitetet i Dar es-Salaam, ett engagemang som blev mycket uppskattat av universitetets ledning.

Efter sin pensionering fortsatte Björn nästan helt till slutet att aktivt delta i nationalekonomiska diskussionsgrupper och gav bidrag till den nationalekonomiska litteraturen. Det sista var publicerat i Nationalekonomiska föreningens egen tidskrift "Ekonomisk Debatt" nummer 1, 2011, under rubriken "Finanskris enligt Greenspan och kända svenska ekonomer – en väsentlig skillnad".

Björn var en stor älskare av friluftsliv. Sin bästa fritid hade Björn vid sin stuga långt inne i den norska fjällvärlden.

Som personliga vänner till Björn kommer vi att sakna våra stimulerande träffar och minnas hans vänskap med stor värme och tacksamhet.

Rolf Färe, professor Oregon State University

Knut Ödegaard, fil dr

Professor tog väl hand om ekonomisk stiftelse

Minnesord, *Sydsvenska Dagbladet*, 24 april 2013

På Nationalekonomiska institutionen gjorde Björn stora insatser som forskare, lärare, handledare och inspiratör. Hans genuina vänlighet och osjälviska stöd till unga studenter och doktorander ledde via en ödets nyck till att Arne Rydes stiftelse bildades 1971, efter att den 23-årige doktoranden Arne Ryde omkommit i en bilolycka 1968. Stiftelsen bildades genom en donation från Arne Rydes föräldrar, apotekare Sven Ryde och hans fru Valborg i Helsingborg. Syftet med stiftelsen skulle vara att främja avancerad ekonomisk forskning i samarbete med Nationalekonomiska institutionen vid Lunds universitet. Björn var den självklare ordföranden för Arne Rydes stiftelse från dess grundande till dess att han beslöt sig för att avgå 2001.

Genom stiftelsen, under Björns ledning, har institutionen och Lunds universitet fått ett organ som spelat en framträdande roll vad gäller introduktionen av nya tankar inom nationalekonomin och upprätthållandet av ett internationellt kontaktnät med ledande forskare. Under flera decennier har stiftelsen i samarbete med institutionen årligen kunnat genomföra ungefär tre arrangemang med världsledande forskare, huvudsakligen i form av konferenser och som Arne Ryde Memorial föreläsningar.

Flera mottagare av ekonomipriset till Alfred Nobels minne har deltagit vid sådana arrangemang. Björn och stiftelsen har fått talrika erkännanden och spelat en inte oväsentlig roll i att göra Lunds universitet bekant i vida kretsar världen över. I samband med sin avgång som ordförande för stiftelsen skrev Björn en bok om stiftelsens tillkomst och historia ”Arne Rydes stiftelse 1971–2001”. Boken finns tillgänglig på nätet via Arne Rydes stiftelses webbsida, på vilken man också kan följa stiftelsens aktiviteter under det senaste decenniet. Institutionens personal har genom Arne Rydes stiftelse givits möjlighet att genomföra många intressanta projekt, och förhoppningsvis kommer stiftelsen också i fortsättningen att utvecklas vidare i den riktning som Björn och makarna Ryde givit den.

Anders Borglin